

ቦካሳ

በቦካሳ ርዕስ የተዘጋጀች ይህች ጦማር፤ ርዕሰ ደብር አብርሃም “በመንበረ ዕልወት ዘነግሰ ለአዝማናት፡- ጣዖተ ሕሊና ቦካሳ አኩኑ ሰአርኪ” ብለው በቫቲካን ጋርዶች አምሳል ያደራጁቸውን ወጣቶች በከንቱ ውዳሴ እያጋጋሉ ከወገኖቻቸው ጋራ ለማጋጨት ካቀረቡት ቅኔ የተወለደች ናት።

ቀሲስ አስተርአየ ጽጌ

nigatuasteraye@gmail.com የካቲት አስር / ፳፻፳ ዓ.ም

ሊያጠቃህ የፈለገ ሲፎክርብህ “ወደፈተና አታግባን ” የምትለዋን ጸሎት ፈጥኅ አስብ እንጅ መመከቻ ወይም የምትደበድበበት ብትር ለመፈለግ አትፍጠን። “ወደፈተና አታግባን” ካልክ ለጠላትህም ማሰብህን የሚመለከት አምላክ የጠላትህን በትር በእጅህ ይጥልህል። በእጅህ በወደቀው በጠላትህ በትር ጠላትህን ብትጎዳው “ድንጋይን በሰው ላይ ቢያጓድት፡ ተመልሳ ባናት” እንደሚባለው ዳዊትም “ወትወርድ አመጸሁ ዲበ ድማሁ” እንዳለው ፤ በራሱ እጅ ራሱን እንደደበደበ ስለሚቆጠር በሰማይም በምድርም ነጻ ነህ” ብለው ኢትዮጵያውን አባቶች አስተምረውናል።

ፈታኝና አስቸጋሪ ነገር ሲገጥመኝ ለመግለጽ የምሞክረው በቤተ ክርስቲያናችን ሕጽን የነበሩ ሊቃውንት አበው ኢትዮጵያ ባቋረጠችባቸው ዘመናት ያጋጠሟትን መከራና ደስታ በገለጹባቸው በቅኔወቻቸውና በስሜታቸው ነው። ስህተት መሆኑን ህሊናዩ ከነገረኝ፤ እውነት አለመሆኑን እያወኩ የዘመኑ ሰው ስለማይወደው ይጠላኛል፤ ይሸሸኛል፤ ይርቀኛል፤ ይዘልፈኛል ብዬ ከመናገር አንደበቴን አልገታም። ከንቱ ውዳሴና ክብር ለማግኘት፤ የከንቱ ውዳሴና ክብር ትርፍ ምንጭ ከሆኑት ዘመናውያንና ብዙ ቍጥር ከሚያጅባቸው ጋራ በመሰለፍ ከማገኘው ክብር፤ ሽልማትም ሆነ ሹመት ምንጭቸውን ሞት ካደረቀባቸው፤ ሊረዱኝና ሊደግፉኝ ሞት ከከለከላቸው በህይወት ከሌሉ ሰዎች ጋራ መሰለፉን እመርጣለሁ። ሰማይ ዝቅ መሬት ከፍ ቢል ሊቃውንት ለማይቀበሉት ቤተ ክርስቲያንን አገርንና ወገንን ለሚጎዳ ነገር ህሊናዩን መቃብር ማድረግ ፈጽሞ አልፈልግም። እስካሁን ያዘጋጀኋቸውን ምንባባት ያቀርባኳቸው ሁሉ በዚህ መንፈስ “ወደፈተና አታግባን” እያልኩ ነው። አባቶች እንዳሉትም በጻፍኳቸው ጦማሮች ሁሉ እውነትን ለመግለጽ ርዕስ ፍለጋ ደቂቃ አጥፍቼ አላውቅም። በእውነት ላይ የተወረወረችውን ድንጋይ ገልብጬ ሳያት ብዙ ጫጭቶች የታቀፈች ዶሮ ሆና አገኛታለሁ። ለዚህች ጦማር ርዕስ ለመሆን የበቃቸው ቦካሳ የምትለው ቃልም በዚህ መንገድ በእውነት ላይ ከተወረወረችው ተጽንሳ ያገነኳ እንጅ ፈልጌ ያመጣኳት አይደለችም። የኔ ሀላፊነት በምጥ ላይ ያገኘኳትን ለማዋለድ ብእር መፈለግ ነው። ይህች ቦካሳ የተባለች ጦማር ተጽንሳ የተገኘችበት፤ ርዕሰ ደብር አብርሃም ቅኔ ብለው የወረወሩት የስድብ ድንጋይ ከዚህ በታች እነሆ !

“በመንበረ ዕልወት ዘነግሰ ለአዝማናት፡- ጣዖተ ሕሊና ቦካሳ አኩኑ ሰአርኪ”

የቅኔው ትርጉም፡-በክህደት መንበር ላይ ለዘመናት ነግሶ የኖረው ቦካሳ የተባለው ከሹመቱ መሻሩን ነው የሚያሳየው።

ቦካሳ የተባለው ንጉሥ ማነው? የካደውስ ምንድነው? መቼ ነው የካደው? ብዬ ባካባቢው ያሉትን ሰዎች አነጋገርኩ። እሱም “ደፍተሮች ተሰብስበው አንተንና ሊቀ ማእምራን አማረን ያወገዙበት ጉዳይ ነው” ነው አሉኝ። ደፍተሮች ያወገዙበት ነገር ምንድነው? ብዬ ጠየኩ። እሱም “ሊቀ ሊቃውንት ወርቅነህ ካንድ እስከ ሁለት ጊዜ እያከታተሉ በፊርማቸው አቡነ ማትያስን እየዘለፉ ደብዳቤ የጻፉበት ነው” አሉኝ። የሰማ ህዝብ ምን ታዘበ? ብዬ ጠየኩ።

“ብዙው ህዝብ ምን ጥቅም አገኝበታለሁ? የቀረው ጫጫታው በደመቀበት፤ የመንግሥት ደጋፊው ሰብረው ከገቡት ጋራ፤ እናቶች በጣም ተምታቶባቸዋል? ቄሶች ደግሞ የሚፈልጉት ገንዘብ ሲሆን የፖለቲካውን ግለትና ነፋስ እየተመለከቱ ህይወታቸውን የሚገፉ ናቸው እንጂ ስለነገረ መለኮት መዛባት ስለ ሞራል ስለ ሀገር መናጋት ስለ ህዝብ ጭንቀት የሚሰማቸው አይደሉም” አሉኝ።

እኔም ቀጠልኩና “ደፍተሮች አወገዝንበት የሚሉት ነገርም ቢሆን፤ የሃይማኖቱ የበላይ ጠባቂ ነኝ ከሚሉት ከሊቀ ሊቃውንት ወርቅነህ ደብር አንድ ሰው አምጥቶ ከንሳስ ኪዳነ ምህረት ላይ ነስነሰው። በአቡነ ይስህቅ አማካይነት ወደ መጣበት ወደ ሊቀ ሊቃውንት መለስኩት፤ ሊቀ ሊቃውንት ወርቅነህና አቡነ ማትያስ ተጻጻፉበት፤ እኔም ባለብኝ ሀላፊነት በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ የሚሰጣትን ግንዛቤና አክብሮት በማያሻማ መንገድ የተማርኩትን በካህናት ማሰልጠኛም ሳስተምረው የነበረውን ለሚመለከተው ሁሉ አቅርቤአለሁ። መረዳት ከፈለጉ ይህን ሰንሰለት ይጫኑ “ቅድስተ ቅዱሳን ማርያም በሮማ ካቶሊክ በፕሮቴስታንትና በኦርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት ያላት ግንዛቤና አክብሮት”

ያቀረብኩት ምስክርነት ማንም ሊከደው ሊጨምርበትና ሊቀንስለት የሚችለው አይደለም። ከዚያ የወጣ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተከታይ እንዳልሆነ ተናግሯልሁ። ይህ ደግሞ የኔ የግሌ አይደለም። የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ግላዊ አቋምም አይደለም። ኦርቶዶክስ ከሚያደርጓት መሰረታዊያን ትምህርቶችና ከቀሩት ኦርቶዶክሳውያን አብያተ ክርስቲያናት ጋራም አንድ ከሚደርጓት አንዱ ነው። አገሬን ለቅቄ እስከወጣ ድረስ የነበረ። የተማርኩትና ሳስተምረው፤ በዝማሬና በቅዳሴ የነበረ ነው። እንዲያውም ኦርቶዶክሳዊ መሰረተ እምነት የለወጠ ያናጋ ካለ በታሪክ፤ በመላ ኦርቶዶክስና በእግዚአብሄር ይጠየቃል” አልኳቸው። ቀጠልኩና “ከዚያ አልፎ በዚህ ጉዳይ ይወገዝ ከተባለ መጀመሪያ መወገዝ ያለባቸው ሊቀ ማእምራን አማረ ሳይሆኑ ሊቀ ሊቃውንት ወርቅነህ ናቸው። ሊቀ ሊቃውንት ወርቅነህን በመሪነት እየተጠቀሙ ለምን ሊቀ ማእምራን አማራን ብቻ ለይተው ያወግዛሉ? አልኳቸው። እሳቸውም መለሱና “ተመልካች ሰውማ ቢኖር፤ ደፍተሮቹ የከሰሱበትን የነገሩን ጭብጥ ለቀው ለዳኛው ሊቀ ማእምራን ማርያምን ስለካዷት ሻርናቸው አይሉም ነበር” አሉኝ። እኔም ነገሩ ገረመኝና “ሸፍጡ ሀሰቱ ማስመሰሉ ክህደቱ ገንዘብ መውደዱ ጥላቸው አንድ ላይ እየተለወሰ የከተማውን ህዝብ ሁሉ አቡካክቶታል አይሉኝም? ስላቸው በሳቅ ሊፈነዱ።

ለምን ሳቁ? ስላቸው፤ “የቅኔ ነጠቃዎ ስልት ስለገረመኝ ነው። በተጨማሪም” ደፍተሮቹ ግብር እንደተጠራ የክት ልብሳቸውን እየለበሱ ጥምጥማቸውን እየከሸኑ መቋሚያቸውን እያዘመሙ፤ አጼ ቴወድሮስ በጠሩት አደባባይ ላይ ተሰብስበው መጡ። አጼ ቴወድሮስም በነጭ ጥምጥምና ልብስ በረዶ መስሎ የፈሰሰውን ምድረ ደፍተራ ሲመለከቱ። ያቺ ቆማጣ ቆመጥማጣ ራሷን ጠምጥሚ ወገቧን ሰባቂ ሁላ አስቸገረችኝ አይደል? (የታንገት ምሥጢር ገጽ 89) ያሏቸውን ደፍተሮች የሚመስሉ ዛሬ በዲሲ ሸንጎ አደባባይ ብቅ አሉ። ካሉኝ በኋላ “የደፍተሮችን ነገር እንተዎውና በዚህ ርእስ የሚሉትን ይበሉና እንማርበት” ብለውኝ ተለያየን። እንዳሉት እንማርበት። **ቦካሳ! ቦካሳ! ቦካሳ !** ይገርማል እጅግ ከመጠን በላይ **ቦካሳ !** እያልን የቦካውንና እንዴት እንደበካ እንመልከተው።

ቦካሳ ባእድ ቃል ነው። በዚህ ስም ሲጠሩ የነበሩት ሰው ኢትዮጵያዊ አይደሉም። ለምን ቦካሳ እንደተባሉ የሚያውቁት የሰውየው ወላጆቹ ናቸው። ለነሱ እንተወደደ **ቦካሳ** የሚለውን በራሳችን ሰዋሰዋዊ ስልት እንመልከተው። ስለ ቋንቋ የምታጠኑ እነ ዲበአቶ መስፍን አረጋን እንድታርሙኝ እየጠየኩ ይህችን ቃል ባለችኝ ትንሽ አቅሜ ስመለከታት፤ ኢትዮጵያ አገራችን፤ ህዝባችንና ቤተ ክርስቲያናችን ያሉበትን ጠቅላላ ሁኔታ የምትገልጽ ቃል ሆና ነው የተረዳችት።

ለመግለጽ እሞክራለሁ። **ቦካን ሳ** ከምትባለው ፊደል መለየት አለብን። **ሳ** ሁለት ስሜት ታሳያለች። የሚያስገርም የሚያስደነግጥ ነገር ለሚነገር ግስ አጎላማሽ አጠያያቂ ስሜት አላት። የ **ሳ** ን አገባብ እንመልከት።

ቦካ ሳ

ነገሮች የሚረክሱት ያለበታቸው ሲውሉ እንጅ ርኩስ የሚባል ነገር የለም። የርክሶት ምንጭ ጌታችን **“እኩይ ብእሲ እም እኩይ መዝገቡ ልቡ ያወጽእ ለእኪት፤ ወሠናይ ብእሲ እምሠናይ መዝገብ ልቡ ያወጽእ ለሠናይት”** (ማቴ 12፡ 35) ። እንዳለው የህሊና መቆሽሽ ነው። ለምሳሌ፦ ኮቴን በምጠቀምበት መንገድ ሱሪየን ልጠቀም ብል፤ ጫማየን በምጠቀምበት መንገድ ኮፍያየን ብጠቀም ያለበታቸው ስለ አዋልኳቸው አረከስኳቸው ማለት ነው። ኮቴንና ኮፍያየን ያለ አገባብ እንድጠቀም ያደረገኝ የህሊናየ መዛባት እንጅ ችግሩ ከኮቴ ወይም ከኮፍያው አይደለም ማለት ነው።

መጀመሪያ **“በሥምረትከ ምላዕ ውስተ አልባቢነ እንተ ታለብስ ሞተ”** (ሥ ቅ 7 85) ። ሞት ከምታደርስ ከቂም ከተንኮል ሕሊናችንን አጽዳልን” እያልን በምንቀድሰው ቅዳሴ መሰረት ህሊናችን የኃጢአት መጠንሰሻ ወይም ማቡኪያ እቃ እንዳይሆን መጠንቀቅ አለብን። በሀሰት በጥላቻ በሽር ህሊናችን ከረከሰ፤ ካፋችን የሚፈልቀው የምንናገረው የምናስበው ነገር ሁሉ በኃጢአት **ቦካ** ይሆናል።

የአማረኛ ግሥ **ሳ** የምትለውን ፊደል ተንተርሳ ብቅ ካለች የነገሩን ጽንሰ ሀሳብ ወደ አነጋጋሪነት የመለወለጥ ኃይል አላት። ለምሳሌ የተለወሰ ዱቄት ወይም አፈርና ጭድ ተቀላቅሎ ተለውሶ ሲቆይ በሚፈጠሩት ተውሳኮች ከተጠበቀው በላይ ተለጥጦ ቀድሞ ከነበረው ሰፍቶ ና ተነፍቶ ሲታይ በመገረም **ቦካሳ** ይባላል። ግለ ሰብም ሆነ ድርጅት ወይም መንግስት የሚፈጽመው በደልና ኃጢአት ተጠራቅሞ ከመጠን ሲያልፍ **ቦካሳ** ይባላል።

ርዕስ ደብር አብርሃም **ቦካሳ** እያሉ የተናገሯትን ቃል፤ ባንድ ወቅት መምሕራ ነበሩ እያሉ የጠቀሷቸው የየኔታ ጌራ ጓደኛ የተናገሩት ትንግርት በራሳቸው በርዕስ ደብር አብርሃም የተፈጸመ መሰለች። ለትምህርት ወደ ፈረንጅ አገር ስለሚላኩ ተማሪዎች ተነስቶ በተካሄደው ጉባኤ ላይ “የራሳችንን ትምህርት ሳናስተምር ወደ ፈረንጅ አገር የምልካቸው ልጆቻችን ፤ ባዶ ሸክላ እንደመላክ ነው። የሚማሩት በማያውቁት ቋንቋ ስለሆነ ይከብዳቸውና ከተላኩበት ትምህርት ቤት ቁም ነገር መቅሰም ሲያቅታቸው፤ ከትምህርት ቤት ውጭ የሚያዩትን አተላ ዝቀው እያመጡ የሚደፉብንን መጥረግ ያቅተናል” ብለው ነበር። ዛሬ ርዕስ ደብር አብርሃም ከነበሩበት አየር ላንድ ከተማ ዝቀው አምጥተው እየደፉብን ያለው **አተላ፤** ከመጠን በላይ **ቦካቶ** ወጣቱን ሁሉ ስላጥለቀለቀው በቀላሉ ተዝቆ የሚያልቅ አይደለም።

“ማርያማዊ ሕገ ሃይማኖት” በሚል ጠልሰም **አቡክተው** በቤተ ክርስቲያናችን ላይ የሚለጥፉት **ጭቃ** ተማርኟቸው ያሏቸውንና የተማሩባቸውን ቦታዎች እንድንፈትሻቸው ያደርገናል። በቅድስት ሀገር የሁለተኛ ደረጃ ትምህርታቸውን ካጠናቀቁ በኋላ አየርላንድ በሚገኘው Holy ghost missionary collage Dublin እና በለንደን ፍልስፍና ሳኮሎጂ ነገረ መለኮትና ኢኮኖሚክስ ተምራ ዲግሪ ተቀብያለሁ ብለዋል። እነዚህ ተማርኳቸው የሚሏቸው የትምህርት አይነቶች በራሳቸው ንግግር ሲመዘኑ **አቦኳቸው** እንጅ ሊማሯቸው ቀርቶ በጥጋቸው አልደረሱም። የርእሰ ደብርን **አቡኪነት** ለመረዳት በጠልሰሟቸው **ያቦኳቸውን** ከዚህ በታች እጠቅሳለሁ።

1ኛ አጎት አብያተ ክርስቲያናትን ሳታማከር የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን በ1854 ያወጀችው በሃይማኖት ሳይሆን በፖለቲካ ባህርዩ ወሰነች እያሉ ገጽ በጠለሰሙት (ማርያማዊ ሕገ ሃይማኖት ገጽ 91)

2ኛ። ካቶሊኮቹ አመቺ የመሰላቸውን ጊዜ ጠብቀው አዲስ ህገ ሃይማኖት እንዲወጣላቸው እንደሚጠይቁ (ማርያማዊ ሕገ ሃይማኖት ገጽ 107)

3ኛ” ካቶሊኮች ማንንም ሳያዋያቱ በተናጠል ማርያማዊ ነገር እምነትን በደግማ ደረጃ አከታትለው ማወጃቸውን አርቶዶክሶች ይቃወማሉ (ማርያማዊ ሕገ ሃይማኖት 177)

4ኛ። ነገር ግን ከ1854 ወዲህ አብዛኞቹ አርቶዶክሶች በተለያዩ ምክንያቶች አይቀበሉትም (ማርያማዊ ሕገ ሃይማኖት ገጽ 89)

5ኛ “የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንና የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን በእመቤታችን እንደሚስማሙ እንመለከታለን” ይልና (ማርያማዊ ሕገ ሃይማኖት 85)። የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን መስመር አልፋ በካቶሊክ መንገድ አትሄድም። ሆኖም በቃላት ተመሳሳይነት የተነሳ በአምልኮ ማርያም መታማቷ አልቀረም” (ማርያማዊ ሕገ ሃይማኖት 107)

6ኛ ካቶሊካውያን አባቶች ለቤተ ክርስቲያን መከፋፈል ምክንያት ከሆነው ከኬልቄዶን ጉባዔ (ጉባዔ ክልባት) በፊት የነበሩ ስለሆኑ ትምህርታቸውን ባግባቡ መቀበል ተገቢ ነው” (ማርያማዊ ሕገ ሃይማኖት 151)

7ኛ ቤተ ክርስቲያናችን በቁርባን አማናዊነትና በሌሎችም ህግጋተ ሃይማኖት የምትስማማ መሆኗ እየታወቀ እመቤታችንን ጥንተ አብሶ አላገኛትም ካለች ካቶሊክ ሆነች ማለት ሚዛናዊ ያልሆነ ክስ ነው” (ማርያማዊ ሕገ ሃይማኖት ገጽ 85)

8ኛ የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን በ451 የተካሄደውን ጉባዔ ክልባት ባለመቀበሏ አሁን በነገር ማርያም ከእነሱ (ከአርቶዶክሶች) ብትለይ የሚያስፈራት ወይም የሚቀነስባት ምን ሊኖር ይችላል? (ማርያማዊ ሕገ ሃይማኖት 195)

9ኛ ከቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ የበለጠ የእመቤታችንን ቅድስና የገለጸ እንደሌለ በአርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን የለም። ርዕሰ ደብር ”ከሰው ትርፍ ለማግኘት ስትል ወይን አለቀባቸው አለች” ብሎ ማቅረቡ (ማርያማዊ ሕገ ሃይማኖት ገጽ 188)

“አስቀድሜ ማረጋገጥ የምፈልገው ሊቃውንት ቤተ ክርስቲያንን የሃይማኖት አባቶች ብለን የምንቀበላቸው በጻፉትና በተናገሩት ፍጹማን ናቸው ብለን አይደለም” (ማርያማዊ ሕገ ሃይማኖት ገጽ 187)

10ኛ ስህተት አለባቸው የሚላቸውን የአርቶዶክሳውያን መጻህፍት እየተጠቀመ እምነታቸውን እየነቀፈ የላቲንን እንቀበል እያለ፤ እንደገና መጽሀፋቸውን እየተጠቀሙ በአርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ መቅደስ ለመቀደስ መድፈራቸው።

በዚህ መሳይ ንግግራቸው አርቶዶክስንና ሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያንን እርስ በርስ ከማደበደብ አልፈው በሁለቱም ላይ እየዘመቱ ናቸው። የአርቶዶክሱንና የሮማ ካቶሊክን ግንዛቤ ለይተው ባለማወቃቸው ሁለቱንም በጨቀየው ህሊናቸው አንድ ላይ በማብካታቸው በሁለቱም መወገዝ የሚገባቸው ናቸው። “ኢታክብር ዕቡዩ ወኢትሰሀል ሎቱ መጻሕፍተ አላ ላእሌሁ ግብር ሎቱ ወኢትኩን ናፋቄ እንዘ ትጼሊ ወሐሊ ዘተመነይከ ወይፌጽም ለከ አምላክከ” (125፡ 14) የሚለው አርቶዶክሳዊው መመሪያችን፤ በካሳ እያሉ በመያውቁት ገብተው የሚያበኩትን መስተዋድያን፤ ባቡብት ጠልሰም ጠቅልለውና ገንዘው አርቶዶክሶችና ካቶሊኮች ከቤተ ክርስቲያን ቅጽር ከማራቅ በቀር የሚጠቅሱላቸው መጽሐፍ የለም። በርእሰ ደብር ጠልሰም ምክንያት በዚህች ጦማር የተጠቀሳችሁ ኢትዮጵያውያን ወገኖቼ፡-

1ኛ፡-የሮማ ካቶሊክ እምነት ተከታዮች ኢትዮጵያውያን ወገኖች

2ኛ፡-በስዊስ ጋርድ አምሳል ተደራጅታችሁ በግብረ ኃይልነት የተሰለፋችሁ ወጣቶች

3ኛ፡-ርዕሰ ደብር አብርሃም ባቡብት ንክኪ ይህች ጦማር የጠቀሳችሁ ምናልባት ቅር የሚያሰኛችሁ ቃል ብታገኙ ፤ ያነሳሁበት ምክንያት F 8 20016 በዋሽንግተን ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን በተከናወነው ግብዣ እጅግ በክቶ

የቀረበውን ለማጽዳት እንጅ፤ እኔ እንደ ርዕሰ ደብር አብርሃም ከምንም ተነስቼ በጥላቻ ወይም በጥቅም ተገፍቼ ያደረኩት አለመሆኔን፤ ከዚህ በታች በማቀርባቸው ማሳሰቢያ አማካይነት ከይቅርታ ጋራ እንድትረዱልኝ በትህትና እጠይቃችኋለሁ።

1ኛ የሮማ ካቶሊክ እምነት ተከታዮች ኢትዮጵያውያን ወገኖቹ

የኦርቶዶክሱን ነገረ መለኮት በቃል ያስተማሩ ጽፈውም ያወረሱ ከነ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ፤ ቅዱስ ቄርሎስ፤ ቅዱስ ባስልዮስ፤ ቅዱስ ያዕቆብ ዘስሩዊ፤ መላክ ብርሃን አድማሱ ጀንበሬ እስከ እና የኔታ ብርሃኑና የኔታ ቢረሳው ድረስ የነበሩ ሊቃውንት፤ የላቲንን ቅዳሴና መዝሙር ወደኛ፤ የኦርቶዶክሱን ነገረ መለኮትና ስርአተ አምልኮ ወደ እናንተ ቤተ ክርስቲያን በመክተት የሚቀላቅሉትን እንድንቃወም አስተምረውኛል።

ጣሊያኖች የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያንን በመጠቀም ርዕሰ ደብር አብርሃምን የመሳሰሉ ሰዎች የፈጸሙት ታሪካዊ ጠባሳ እንዳለ ሆኖ፤ በውስጧ ስላሉ የዋህን ቅዱሳን ክርስቲያኖች ለቤተ ክርስቲያኗ ክብር አለኝ። ሆኖም እኔ ቀርቶ አስተዋይ የሆነ ሁሉ ርዕሰ ደብር አብርሃም “ማርያማዊ ህገ ሃይማኖት” በሚል ጠልሰም እጅግ በኮመጠጠ ቡካት **ያቡትን** ክብርና ድጋፍ የሚሰጥ ይኖራል ብዬ አልገምትም።

የኢትዮጵያዊት ኦርቶዶክሳዊት ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያናችን መምህራን “በሌላ ሰው መሰረት ላይ እንዳልሰራ የክርስቶስ ስም በተጠራበት ስፍራ ሳይሆን ወንጌልን ለመስበክ ተጣጣርኩ” (ሮሜ 15:20) እያለና “እያንዳንዱ እግዚአብሔር እንደ ጠራው ይመላለስ” (1ኛ ቆሮ 7:17) እያለ ቅዱስ ጳውሎስ ደጋግሞ ያስተማረውን ሐዋርያዊ ትውፊት እንዳስተማሩን፤ የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያንም ይህን የቅዱስ ጳውሎስን ትእዛዝና መመሪያ እንደምትቀበለው አምናለሁ።

የቅዱስ ጳውሎስን ሐዋርያዊ ትውፊት ከተቀበልን፤ እንደነዚህ የመሳሰሉትን **አቡኪዎች** በጋራ ልንቃወማቸው ሐዋርያው ትውፊት ያዝዘናል። በዚህ ትውፊት መሰረት የፕሮቴስታንታዊነትም ይሁን የካቶሊካዊነት ያተረጓጎም መንገድና ስርአተ አምልኮ ወደኛ ስርጎ መግባቱን እኛ ኦርቶዶክሳውያን እንደማንፈቅድ፤ የኛ የኦርቶዶክሱ እምነትም በፕሮቴስታንትና በሮማ ካቶሊክ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ ስርጎ እንዲገባ አንደግፍም። ነገር ግን በዚህ ዘመን በገጠመን ፈተና ሳይማሩ፤ እንደ ቤታችን አነጋገር ምሥጢር ሳያደላድሉ ወይም በውጩ አነጋገር በcomparative theology ሳይበስሉ፤ ገንዘብ ባለበት ሁሉ ስርገው የገቡ እንደ ርዕሰ ደብር የመሳሰሉ **አቡኪዎች** በሚፈጥሩበት ችግር ምክንያት፤ የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን በመቤታችን ላይ ያላትን አመለካከት ደጋግሜ ጠቅሻለሁ።

የጠቀስኩበትም ምክንያት ታሪክ የሚያስተምረንን ለመግለጽ እንጅ፤ እነ ርዕሰ ደብር አብርሃም ይዘው የመጡበንን በዘመኑ የነበሩት የሮማ ቤተ ክርስቲያን ፓፓ በ1854 ለምን በራሳቸው ቤተ ክርስቲያን አውጀው ከተቱ ብዬ ለመንቀፍ አይደለም። ቢቻላችሁና ፈቃዳችሁ ቢሆን እውነት ነው፤ እንደነዚህ ያሉትን ሰዎች ይህ የኛ ነው ከኦርቶዶክስ አትቀላቅሉብን ልክ አይደላችሁም ብላችሁ ልትገስጹቸው ክርስቲያናዊ ባህርይ የሚጠይቃችሁ ይመስለኛል።

2ኛ:-በቫቲካን ጋርዶች አምሳል ርዕሰ ደብር አብርሃም ያደራጁችሁ ወጣቶች

በርዕሰ ደብር አብርሃም ተሰይማችሁ በተሳሳተ ቅኔ ከንቱ ውዳሴ በመታለል ላይ ያላችሁና፤ በሌላው ወገናችሁ በመወቀስ ላይ ያላችሁ ወጣቶች ወገኖቻችን፤ በዚህች ጦማር የጠቀስኳችሁ፤ ርዕሰ ደብር ቤተ ክርስቲያናችን

በማትቀበለው መንገድ ለግል ጥቅማቸው ይሁን ለፖለቲካ ተባባሪዎችና ምኞታቸውን አስፈጻሚዎች አርገው ስለቀረፏቸው ብቻ ነው።

በመላ ኢትዮጵያውያን ዘንድ እንደሚታወቀው፤ መንግሥትን ለመቃወም በአገር ውስጥ የሚንቀሳቀሱ ድርጅቶች ሁሉ እኛን አስመስሎ ሽረኞችን እያሰለጠነ በማድራጀት ተለጣፊ በሚል ስም በመሀላችን እያስገባ ያፈርሰናል እያሉ በመንግስት ላይ ሰፊ ወቀሳና ክስ አለ። በሀገርና በወገን የሚደረገውን ስህተት እየገለጸ የሚቃወም ግብረ ኃይል በዋሽንግተን ዲሲ ዙሪያ እንዳለ የታወቀ ነው። ይህ ግብረ ኃይል በቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የተከሰተውን ነገር ለመታዘብ ሞክሯል። በግብራቸው በመጽሀፋቸው እምነቱን የካዱ ሰዎች ህዝቡን በጠሉት ላይ ቀስቅሰው ለማስጠላትና በጎናቸው ለማሰለፍ በተመሳሳይ ስም እናንተን ተለጣፊ አድርገው እንዳደራጁባቸው በሰፊው እየተነገረ ነው።

ታዲያ እናንተን በዚህ ስም አደራጅቶ ያሳለፋችሁ አካል የመንግስትን ተግባር በቤተ ክርስቲያን ፈጸመ። እናንተ ተለጣፊዎች ናችሁ ብሎ ተመልካች ቢወቅሳችሁ ልክ ነው ከማለት በቀር ማስተባበል ትችላላችሁ? ነገሮችን በስድብ፤ በዘለፋና በኃይል ከግብ ለማድረስ ከመሞከር ይልቅ ገለል በማለት የገባችሁበትን በጥምና ብትመለከቱት ዘግይቶ ከሚደርስባችሁ ጸጸት የምትድኑ ይመስለኛል። ሁሉም ያልፋል ጥሎት የሚልፈው ጠባሳ ግን ለዘላለም ይኖራል።

በአጽንኦ ላሳስባችሁ የምሞከረው፤ አሁንም ሆነ ወደፊት የምትነቀፉበት እስካሁ በሰራችሁት አይደለም። **“በቀና መንገድ ምሩን ልንሳሳት እንችላለን”** እያላችሁ የተናገራችሁትን ዓለም አይቶታል። ይህ ተገቢ ጥያቄያችሁ ገርነታችሁንና ባላወቃችሁት ነገር መልካም መስሏችሁ እንደ ገባችሁበት ሁሉም ተረድቶላችኋል። በዚህም ሺድዮውን ከገጸችሁና ከድምጻችሁ ጋራ ቀርጾ ለዓለም ያቀረባችሁን ግለ ሰብ ልታመሰገኑት ይገባል። በቅኔ እያወደሰ በመደለል ያቦካውን ነገር ሁሉ ለመፈጸም መሳሪያ ያደረጋችሁን ግለ ሰብ ግን ልትወቅሱት ይገባችኋል። “ልንሳሳት እንችላለንና ምሩን “ ከሚለው ድምጻችሁ ጋራ በቪዲዮ የቀረጸችሁ ሰው ግን ከታሪካዊ ፍርድ ነጻ አውጥቷችኋልና አክብሩት ውደዱት።

የጎዳችሁት ወገን ካለ “ልንሳሳት እንችላለን” በምትለው ቃላችሁ ገርነታችሁን ተረድቶ ይቅር ሊላችሁ ይገባዋል። እስካሁን በተጓዛችሁበት የፈጸማችሁት ኃጢአት ካለ የፈጠራችሁ አምላክ እንደሰው ጨካኝ አይደለም ይቅር ይላችኋል። የምትወቀሱት፤ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ **“ወዘሰ አክበርዎ በንባብ ወወድቀ በፈቃዱ ወኮነ ከመ እንሰሳ ዘአልቦ ልብ ይትኬነን ጥቀ በሕሊናሁ” (ሃይ 68:29)** እንዳለው፡-እውነቱ በቃል በጽሑፍ በማስረጃ እየየተነገራችሁ የምትቀጥሉበት ሲሆን ብቻ ነው። ምሩን የምትሏቸው ሰዎች በሮማ ካቶሊኮች ካድሪናል ስርአት እንጅ በኦርቶዶክስ ተዋህዶ ስርአትና እምነት አለመሆኑ ራሳቸው እየነገሯችሁ ስለሆነ በቀላሉ መረዳት ትችላላችሁ።

እስካሁን የሰጧችሁን አመራር ታዘቡ፤ ካሁን ጀምራችሁ ርቃችሁ ከመሄዳችሁ በፊት አስቡ። ይህን ስል ለቤተ ክርስቲያንና ለራሳችሁም አደገኛነቱን ለማሳየት እንጅ ከነ ርእሰ ደብር አብርሃም ጋራ ያላችሁን ወገናዊ አንድነትና ፍቅር ለማደፍረስና ለማሻከር አይደለም። **“ሲወለድ ያጠለቀውን ጥብቆ ሲሞት አወለቀው”** እንዲሉ እነርዕስ ደብር አብርሃም ከልጅነታቸው ጀምሮ ሲሰሩት የነበረውን የኃጢአት ከል፤ እናንተን እያለበሷሁ ነውና አስቡበት። እነሱ ያጋጡትን የወጣትነት ስሜታችሁን በረድ አድርጋችሁ እውነቱን ለመረዳት ጥረት አድርጉ። ጠልቃችህ ባልተረዳችሁት ነገር እነ ርዕስ ደብር **ባቡት** ተጠልፋችሁ ከመግባት ራሳችሁን አድኑ። ይህን ብታደርጉ ራሳችሁን ወደ ሽምግልና በመለወጥ ለተለያዩ ወገኖች አስታራቂ ሽማግሌዎች እንደምትሆኑ ጥርጥር የለኝም።

3ኛ:- በዲሲ አካባቢና በሩቅ ላላችሁ ኦርቶዶክሳውያን ታዛቢዎች

ይህችን ጦማር ያቀረብኩላችሁ፤ በግብራቸው በመጽሐፋቸው እምነቱን የካዱ እንደ ርዕስ ደብር አብርሃም የመሳሰሉ ደፍተሮች፤ እናንተን ቀስቅሰው በናንተ መሳሪያነት ሌላውን ወገን ለመጉዳት የሚያደርጉትን ጥረት

እንድትመለከቱ ለማሳየት እንጅ፤ ማንንም ለመደገፍና ለመጉዳት፤ ለመንቀፍና ለማዋረድ እንዳልሆነ እንድትረዱልኝ አደራ እላለሁ።

የሚያሳስበኝና፤ ሁሉም እንዲያስብበት የምመኘውም ስለ ዲሲ ቅድስት ማርያም ህንጻ ቤተ ክርስቲያን በር መስበር አይደለም። መተዳደሪያ ደንቡ መጣሱም አይደለም። ራሳቸው ሰብረው ከገቡ በኋላ ሃላፊነቱን ከደው፤ ሀላፊነቱን ለቅድስት ድንግል ማርያም ለመስጠት ማርያም ሰበረችው ማለታቸው ነው።

መተዳደሪያውንም ደንብ ጥሰው፤ ባለ አደራውን በርድ አውርደው፤ የራሳቸውን ቦርድ መሰየማቸው አይደለም። ከዚያ በኋላ እያከታተሉ ያቀረቡት ውሸት እና “ማርያም በመካፈሉ ነው” እያሉ ማስወራታቸው ነው። የሰራተኛ ወንጀሎች በግልጽ የሚታዩ ዳኛ ፈልጎ የሚያገኛቸው ናቸው። የዳኛም ፍርድ ቢሆንም “ካይያዝ ይቀደዳል ካነጋገር ይፈረዳል” እንዲሉ ሊዛባ ይችላል።

እኔን የሚያስጨንቀኝ ፤ ስለነገረ መለኮት፤ ስነ ልቡና፤ ስለ ወገንና እምነት ምንም ደንታ የሌላቸው ደፍተሮች በንጹሀን ካህናት አገልጋዮች ስም ራሳቸውን እየጠሩ ፤ ይህን አጸያፊ ተግባር እስክፍርድ ቤት ድረስ ይዘው መሰላፋቸው ነው። ባይን የማይታዩትን በእጅ የማይዳሰሱትን በዳኛ የማይጠገኑትን ነገረ መለኮትን፤ ስነ ልቡናንና ኢትዮጵያዊነት መናዳቸውና፤ ህዝቡንም ከዚህ ውዥንብር መከተታቸው ነው። በገንዘብ ሲጣሉ የማሸነፊያ ነገሮችንና የተከታይ ቁጥር ማብዣ በማድረግ ነገረ መለኮቱን ለናቶች በማቅረብ ማሳዘናቸው ሳያንስ፤ ለማይመለከተው ፍርድ ቤት ነገረ መለኮትን ለምን አቀረቡት ብሎ ከመጠየቅ ይልቅ፤ በጭፍን የሚከተላቸው ህዝብ ክርስቲያን መከሰቱም ኢትዮጵያውያንን ሁሉ በተለይ የገባቸውን ካህናት እጅግ የሚያሳዝን ነው።

ምእመናን ሆይ!

በዘመናችን የተከሰቱት የሰንበት ተማሪዎች እንደሚሉት፤ የነገረ መለኮት ያተረጓጎም ስልት ወደ ህዝብ ማቅረብን፤ በብዙ ልምድ ያለፈች ጥንታዊት ቤተ ክርስቲያን ልትቀበለው ይቅርና፤ ከሮማን ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን በቅርቡ የተለዩ ዘመናውያን አብያተ ክርስቲያናት እንኳ የሚቀበሉት እንዳልሆነ ላስገንዝባችሁ እወዳለሁ። ይህም ቢሆን ሊቃውንቱ የሚመረቱባቸው ከፍተኞች ትምህርት ቤቶች መመስረት ባላስፈለጉም ነበር። አፊንታል አርቶዶክስ፤ ባዛንታይን አርቶዶክስ፤ ሮማን ካቶሊክና፤ ከካቶሊክ እየተገነጠሉ ከተለዩት ከነ ሉተር ጀምሮ እስከ ዚህች ቅጽበት ድረስ በመበታተን ላይ ያሉ ሁሉ ድርጅቶችን የምንመዝንበት አይኖረንም ነበር። ከዚህ ሁሉ ውዥንብር የራሳችንን መጠበቅ የምንችለው የራሳችንን ላይተን ማወቅ ስንችል ብቻ ነው።

በዚህ ዘመን እፈረሱና እየተፋለሱ ያሉት በግልጽ የሚታዩት ድንበሮችና ወሰኖች ብቻ አይደሉም። በነገረ መለኮት እውቀት ዘልቀው ያልሄዱ ሰዎች ያማያዩዋቸው እንደ ነገረ መለኮት፤ ስነ ልቡናና የመሳሰሉ ረቂቃን ጸጋዎቻችን ሁሉ እየፈራረሱ ነው። ቀደም ተደርጎ በማይታወቅ መልክ በሮማ ካቶሊክ፤ በአርቶዶክስና በፕሮቴስታንት አብያተ ክርስቲያናት መካከል ድንበር ሆነው የተቀመጡትን ነገሮች እየነረጎሩ ወደ ህዝብ የሚደፉ ሁሉ ስውር ደባና ተልእኮ ያላቸው ሰዎች በብዛት የተከሰቱበት ዘመን እንደሆነ ተገንዝቡ። ሰባዊ ስሜቶችን አስደንጋጭና አስበርጋጊ በሆኑ ነገሮች እየቀሰቀሱ ወደ እናንተ የሚያመጡ ሰዎች በማታወቁት ነገር ውስጥ ጎትተው በመከተት ለግላቸው ጥቅም አስፈጻሚ ሊያደርጓችሁ እንደሆነ ንቁ! እነሱ በፈጠሩት ውዥንብር ውስጥ ሳትገቡ ከዚህ በታች ያሉትን ጥያቄዎች ጠይቁ።

- 1ኛ ስፍር ቁጥር የሌላቸው ቀሳውስት በየዘመኑ የሞቱላት ጥንታዊት የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ/ክርስቲያን ካቶሊካዊት ናት? እህትነቷ ለሮማ ካቶሊክ ወይስ ለአፊንታል?
- 2ኛ ቅድስት ድንግል እመቤታችንን ሮማን ካቶሊኮች፤ አርቶዶክሶችና ፕሮቴስታንቶች እንዴት ይገልጿሉ?

3ኛ በ immaculat conception በኛ አነጋገር “በግብረ መንፈስ ቅዱስ” ተጸነሰች የሚለው ትምህርት የማነው? የት ተጀመረ ? መቼ?

4ኛ መቼ ወደኛ ቤተ ክርስቲያን ገባ? ማን ከተተው?

5ኛ በዚህ ጉዳይ አርቶዶክሳውያን ምን አሉ?

4ኛ የቤተ ክርስቲያን ታሪክስ ምን ይላል? ለዚህ ቀጥ ያለ የማያወላውል መልስ የሌለው ካህን ተፈትኖ የወደቀ አስመስሎ የሚኖር እንጅ አርቶዶክስ ነው ብላችሁ አትመኑት።

ትክክለኛውን አርቶዶክሳዊ እምነትና ትምህርት ማወቅና መረዳት ከፈለጋችሁ [”ቅድስተ ቅዱሳን ማርያም በሮማ ካቶሊክ በፕሮቴስታንትና በአርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናትያላት ግንዛቤና አክብሮት”](#) የሚለውን ተጭነው በማንበብ የራስዎን ግንዛቤ ይውሰዱ።

ቅድስተ ቅዱሳን ልዕልት ከብት እና ንዕድ እያልን የምንላትን በስሟ የነጻ ትምህርት እድል አግኝተን የተማርንባትን እመቤታችንን እንኳ የሚፈጽሙትን ኃጢአት እሷ አደረገችው እያሉ ናቸው። እነሱ ይህንን ባያመጡ እኔም ይህን ጽፌ ለማቅረብ ባልተገደድኩ ነበር። ቅዱስ ጴጥሮስ “ለሚጠይቋችሁ መልስ ለመስጠት ዘወትር የተዘጋጃችሁ ሁኑ” (1ኛ ጴ 3:15) ባለው መሰረት፤ የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት አዘጋጅተውኛል። ለቀረበልኝ ሁሉ ጥያቄ ሊቃውንት አበው ባዘጋጁኝ መንገድ በምሰጠው መልስ አላፍርበትም። ማፈር የሚገባኝ የእምነትንና የእውቀትን አጉልቶ ጉድለት የሚያሳየው መወላወል ሲታይብኝ ብቻ ነው። እምነታቸውና እውቀታቸው የተወሀደላቸው ክርስቲያኖች አይወላውሉም አይጠራጠሩም። የአርቶዶክስ መምህር ከፕርፕርና ከውልውል የራቀ ወሳኝና ቀጥ ያለ እንጅ ወላዋይና ተጥለፍላፊ ሊሆን አይገባም። መወላወልና መጠራጠር የሚያመለክተው ጉዳዩን ለይቶና አረጋግጦ አለመማርንና አለማወቅን ነው።

የመጀመሪያ ክርስቲያናዊ ጉባዔ መሪ የነበረው ቅዱስ ያዕቆብ “ጥበብ የጎደለው. . . . በሁለት ሀሳብ የተያዘ በመንገዱ ሁሉ የሚወላውል ነው። አንዳች ነገር አገኛለሁ ብሎ አያስብ ” (ያዕ ም 1: ቁ8) ያለውን ሐዋርያዊ ትውፊት በመከተል፤ መላ አርቶዶክሳውያን ሊቃውንት “**ወንሕነስ ንትዌከፍ ትምህርታቴሆሙ ዘመሀሩነ ወነአምን ቃላቲሆሙ ዘተፈነወ ለነ እምኔሆሙ ወእኑዛን በትምህርትነ ዘተመሀርነ ወጽኑአን ንሕነ እንበለ ተወላውሎ** (ዘሱኑትዬ ሃ 110:14) ማለትም፡- እኛስ ከጥንት ጀምሮ ሲወርድ የመጣውን ሊቃውንት አበው ያስተማሩንን አምነን የተቀበልነውንና ልንመሰክረውም ቃል የገባንለትን አርቶዶክሳዊውን እምነትና ትምህርት አጽንተን እንይዛለን” እያሉ ያስተማሩትን፤ ጥቅም በመፈለግ፤ ወይም የሚደርስብኝን ዘለፋና ስድብ በመፍራት ሳልመሰክረው እድሉ ቢያመልጠኝ ያዘጋጁኝን ኢትዮጵያውያን ሊቃውንት አበው መምህሮቼን መካድ እና ድክማቸውን ሁሉ ከንቱ ማድረግ ነውና እናገረዋለሁ። በማወቅም ሆነ ባለማወቅ ነቀፌታ የሚሰነዝሩብኝን ሰዎች እየገሰጸኩ እስካሁን ያላንዳች ማቅማማት ሄጀበታለሁ። አሁንም እሄድኩበት ነው። ወደፊትም እሄድበታለሁ።

ከንቱ ውዳሴና ከንቱ ክብር ለማግኘት ብየ፤ የከንቱ ውዳሴና ክብር ትርፍ ምንጭ ከሆኑት ብዙ ቀጥር ከሚያጅባቸው ዘመናውያን ጋራ ተሰልፌ አብሬ በ**ማቡካት** ከማገኘው ክብር ይልቅ፤ እንደነ ርዕሰ ደብር የመሳሰሉ ሰዎች የሚፈጽሙትን ስህተት እጅግ ከመጠን በላይ በክቶ እያየሁ “ምነው እጅግ በጣም **ባካሳ**” እያልኩ እንደ ባእድ ታዛቢ ራሴን አግልየ ሳልንቀፈውና ሳልቃወመው ማለፍ አቻልኩም። ይህችን ጦማር የምታነቡ ሁሉ ወገኖቻችን፤ ርእሰ ደብር አብርሃምን የመሳሰሉ ሰዎች **ባካሳ** እያሉ ከ**ሚያበኩት** የሸፍጥ፤ የሀሰትና የበደል **ቡካት** ህሊናችሁን እያጸዳችሁ በጥንታዊት አርቶዶክሳዊት እምነትና ትምህርት አብረን ጸንተን መቆም እንችል ዘንድ ይህችን ጦማር አቀረብኩላችሁ።

ይቀጥላል

